

INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

Valstybės biudžetinė įstaiga Juridinių asmenų registras Kodas 188772433 Vilniaus g.18, LT-01119 Vilnius
Tel. (8 5) 266 51 61 Faks. (8 5) 266 51 80 www.ivpk.lt el.p. info@ivpk.lt

Seimo nariui Gerb. P. Auštrevičiui

2009-09-16

Nr. (9)S - 1221

I

Nr.

Kopija

Ministro Pirmininko tarnybai

DĖL ATVIROJO KODO PROGRAMINĖS ĮRANGOS DIEGIMO

Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komitetas) nuo 2002 metų įgyvendina valdžios iniciatyvas, skatinančias naudoti programinę įrangą, kuri palaiko atvirojo kodo standartus.

2002 - 2007 metais atvirojo kodo srityje įvykdyti projektai, susiję su lokalizuotos programinės įrangos kūrimu ir tolimesniu vystymu, buvo lokalizuotos „OpenOffice.org“, „Mozilla Firefox“, „Calendar“, „eGroupWare“, „ClamAV“, „DIA“, „GIMP“, „Pidgin“ (GAIM), „7-ZIP“, „GRASS“ programos bei parengti atvirųjų dokumentų standartų ir gramatikos tikrintuvai.

2006 metų vasario 28 d. Komiteto direktoriaus įsakymu Nr. T -17 patvirtintos Atvirųjų elektroninių dokumentų standartų naudojimo, teikiant viešąsias elektronines paslaugas gyventojams, valstybės institucijoms ir įstaigoms elektroninėmis priemonėmis keičiantis informacija, rekomendacijos. Šiose rekomendacijose pateikiami naudotini atvirieji elektroninių dokumentų standartai ir formatai užtikrinantys galimybę pateikti ir priimti elektroninius dokumentus iš institucijų, kurios naudoja atviro kodo programinę įrangą.

Be to, Komitetas yra sukūręs svetainę <http://atviraskodas.ivpk.lt>, kurioje pateikiama informacija apie atvirojo kodo programas, jų naudojimą bei Komiteto atliktus darbus programinės įrangos lokalizavimo srityje.

Siekiant identifikuoti teisinį reglamentavimą technologinio neutralumo aspektu, Komiteto užsakymu 2006 metais atliktas tyrimas „Darbai, susiję su atvirojo kodo naudojimu Lietuvoje“, o 2007 metais atlikta studija „Programinės įrangos teisinės apsaugos reguliavimo analizė“. Šių dokumentų pagrindu 2008 metais Komitetas parengė ir pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei Programinės įrangos ir atvirųjų standartų naudojimo valstybės institucijose programos (toliau – Programa) projektą, kurios tikslas – pasiekti, kad valstybės institucijose naudojama programinė įranga, atvirieji standartai ir formatai užtikrintų elektroninių dokumentų suderinamumą ir technologinio neutralumo principą. Tačiau, Informacinės ir žinių visuomenės plėtros komisija vadovaujama Ministro Pirmininko apsvačiusi programos projektą, jam nepritarė ir pavedė Komitetui kartu su Vidaus reikalų ministerija parengti Valstybės informacinių išteklių sąveikumo ir plėtros strategiją, kuri vėliau buvo įtraukta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 – 2012 metų veiklos strategijos nuostatų įgyvendinimo priemones (Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos ketvirtos dalies 69 nuostatos 8 priemonė, įgyvendinimo terminas – 2010 m. I ketv.)

Komitetas, įvertinęs Jūsų pasiūlymus, dėl atvirojo kodo programinės įrangos (toliau – AKPI) naudojimo ir tai, kad atvirojo kodo sistemų naudojimo Lietuvoje aktyvumas ir pritaikymas viešajame bei privačiame sektoriuje, lyginat su kitomis pasaulio valstybėmis, yra žemas (bendrovės „Red Hat“ kartu su JAV Džordžijos technologijos institutu atlikto tyrimo duomenimis Lietuva

atvirojo kodo sistemų naudojimo srityje užima 47 vietą iš 75), bei atsižvelgdamas į Švedijos prezidentavimo parengtas prioritetinių sričių iki 2015 metų gaires („A Green Knowledge Society. An ICT policy agenda to 2015 for Europe’s future knowledge society“, Final report, September 2009), kuriose viena strateginių krypčių siūlo AKPI ir atvirųjų standartų rėmimą, mato tikslingu ir toliau skatinti valdžios institucijas naudoti atvirųjų standartų technologijas.

Komitetas, vykdydamas Vyriausybės kanclerio 2009 m. liepos 10 d. pavedimą Nr. 32-4386, apklausė valstybės institucijas dėl AKPI diegimo, bei išnagrinėjo atsiliepimus į Jūsų rašte pateiktus pasiūlymus. Apibendrinę gautus atsakymus, konstatuojame, kad visos atsakiusios valstybės institucijos palaiko AKPI panaudojimo idėją, tačiau siūlo atkreipti dėmesį, kad reikia atlikti naudos ekonominius skaičiavimus, įvertinant ne tik AKPI įsigijimo išlaidas, bet ir AKPI integravimo ir suderinimo su veikiančiomis informacinėmis sistemomis (toliau – IS), funkcionuojančių IS pertvarkymo, jų sąveikos ir suderinamumo su AKPI, naudotojų apmokymo, AKPI palaikymo, priežiūros ir administravimo (įtraukiant administratorių perkvalifikavimą) praplėtimo ir tobulinimo, siekiant pritaikyti AKPI naudojimui, išlaidas. Pasaulinė praktika rodo, kad AKPI įdiegimas nėra pigesnis už licencijuotos programinės įrangos įdiegimą, tačiau išlaidos šiai programinei įrangai patraukliau pasiskirsto laike (nereikia iš karto pirkti programinės įrangos licencijų, nes jos yra nemokamos, tačiau vėliau reikės mokėti už šios programinės įrangos palaikymą). AKPI naudojimas skatintų informacinių technologijų smulkų ir vidutinių verslą Lietuvoje. Kompanijos Bull duomenimis 80% inovacijų į licencijuojamą programinę įrangą patenka iš AKPI. Reikia taip pat pažymėti, kad Lietuvos IT verslas šiuo metu neteikia pakankamų AKPI palaikymo paslaugų (yra tik palaikymas Linux šeimos operacinėms sistemoms, kurios skirtos terminalinių serverių sprendimams ir visai nėra AKPI, skirtos Lietuvos smulkiąjam ir vidutiniam verslui, palaikymo).

Svarstant terminalinių serverių sprendimus yra siūloma atsižvelgti į institucijos naudojamą informacinių technologijų infrastruktūrą ir jos palaikymą, IS suderinamumo su terminalinių serverių ir terminalinių klientų programinės įrangos sąnaudas, tinklo pralaidumo reikalavimus ir sąnaudas, kt.

Komitetas, įvertindamas valstybės institucijų pasiūlymus bei gavęs Vyriausybės pritarimą:

- parengs metodines rekomendacijas, kurių pagalba institucijos galės pačios įsivertinti migravimo iš nuosavybinės į atvirosios programinės įrangos kaštus, bei technologinių sprendimų pasirinkimo galimybes ir naudą;

- rekomenduos valstybės institucijoms, teikiant Komitetui derinti investicijų projektus, numatyti alternatyvaus sprendimo, paremto atvirosiomis technologijomis, parengimą ir ekonominį pagrindimą;

- tęs visuomenei aktualios atvirosios programinės įrangos lokalizavimo darbus, bei visuomenės informavimo kompaniją panaudojant esamą svetainę <http://atviraskodas.ivpk.lt>.

Direktorius pavaduotojas,
pavaduojantis direktorių

Edmundas Žvirblis